

МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ
КВАЛІФІКАЦІЇ ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ

*МАТЕРІАЛИ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ*
**БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ
ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ**

14–15 листопада 2019 року
м. Ірпінь

УДК 339.543:316.48(477)ООС(06)
ББК 67.9(4Укр)301.143.1я431
Є80

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції
Університету державної фіскальної служби України
(протокол від 19.11.2019 № 8).*

Науковий керівник конференції

Пашко П. В. – ректор Університету державної фіскальної служби України, доктор економічних наук, професор, Заслужений діяч науки і техніки України.

Організаційний комітет конференції

Голова оргкомітету:

Чмелюк В. В. – кандидат юридичних наук, проректор з питань підготовки кадрів податкової міліції – начальник Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету державної фіскальної служби України, полковник податкової міліції, учасник бойових дій.

Голова науково-методичної ради оргкомітету:

Єрмоєнко Е. А. – професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників податкової міліції Університету ДФС України, кандидат педагогічних наук, президент Національної федерації бойового хортингу України, Заслужений працівник фізичної культури і спорту України, Заслужений тренер України, майстер спорту України міжнародного класу, майор десантно-штурмових військ ЗС України, учасник бойових дій.

Заступники голови оргкомітету:

Гришук В. Л. – кандидат юридичних наук, начальник кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, підполковник податкової міліції, учасник бойових дій;

Бухтіяров О. А. – кандидат юридичних наук, заступник начальника кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, учасник бойових дій.

Члени оргкомітету:

Параниця С. П. – кандидат юридичних наук, професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки, учасник бойових дій;

Антоненко С. А. – кандидат наук з фізичного виховання та спорту, професор кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України;

Бадьора С. М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України;

Гарбовський Л. А. – кандидат юридичних наук, доцент кафедри спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки Університету ДФС України.

Є80 Бойовий хортинг та діяльність правоохоронних органів України : матеріали Міжнар. наук.-практ. конф., 14–15 листопада 2019 р., м. Ірпінь / Мін-во фінансів України, Університет ДФС України [та ін.]. – Ірпінь, 2019. – 1635 с.

Збірник містить наукові роботи учасників конференції, дослідження з педагогіки, психології, філософії, історії, теорії і методики викладання бойового хортингу, проведені відповідно до угоди про співпрацю між Національною федерацією бойового хортингу України та Університетом державної фіскальної служби України. Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

Матеріали подаються мовою оригіналу. За достовірність фактів, статистичних та інших даних, точність формулювань і висновки несуть відповідальність автори матеріалів.

УДК 339.543:316.48(477)ООС(06)
ББК 67.9(4Укр)301.143.1я431

Кліпов Ю. О., Єрмоєнко Е. А., Кукушкін К. М.	
Науково-практичні основи бойового хортингу як засобу фізичної культури	851
Єрмоєнко Е. А.	
Технічний арсенал та основні аспекти бойового хортингу як професійно-прикладного виду єдиноборства	866
Єрмоєнко Е. А.	
Цілісність традиції бойового хортингу як спортивного єдиноборства України	881
Терен А. А., Єрмоєнко Е. А., Вехтєв В. В.	
Атестація на підвищення ступеня з бойового хортингу як тестування підготовленості спортсменів	897
Єрмоєнко Е. А.	
Методика проведення іспиту на підвищення кваліфікаційного рівня в бойовому хортингу	913
Попович Ю. Ю., Єрмоєнко Е. А., Кукушкін К. М.	
Обов'язки членів суддівської колегії на спортивному змаганні з бойового хортингу	933
Єрмоєнко Е. А.	
Рукопашна сутичка у змагальній програмі спортсменів бойового хортингу	949
Зейналов О. А., Єрмоєнко Е. А., Вехтєв В. В.	
Регламент проведення сутичок та дії спортивних суддів на змаганнях з бойового хортингу	965
Бабенко О. Г., Єрмоєнко Е. А., Вехтєв В. В.	
Критерії оцінювання технічних дій спортсменів та визначення результатів сутички на змаганнях з бойового хортингу	983
Єрмоєнко Е. А.	
Класифікатор термінів, жестів та команд у суддівстві змагань з бойового хортингу	1000
Єрмоєнко Е. А.	
Борцівська сутичка як вид змагальної програми спортсменів бойового хортингу .	1020
Єрмоєнко Е. А.	
Вдосконалення прийомів самооборони і демонстрація техніки в процесі участі у змаганнях з бойового хортингу в розділі «Самозахист»	1033
Міщенко Т. В., Єрмоєнко Е. А., Бабурнич С. А.	
Розділ змагань «Форма» як вид змагальної програми спортсменів бойового хортингу	1045
Єрмоєнко Е. А.	
Виховання і розвиток провідних фізичних якостей та планування фізичної підготовки спортсменів бойового хортингу	1061
Єрмоєнко Е. А.	
Формування рухових умінь і навичок спортсменів бойового хортингу за методичними принципами фізичного виховання	1081
Лісанов С. С., Єрмоєнко Е. А., Бабурнич С. А.	
Застосування ефективних методів розвитку силових здібностей людини у тренувальному процесі з бойового хортингу	1095
Єрмоєнко Е. А.	
Особливості розвитку швидкісних здібностей у спортсменів бойового хортингу на основі виконання раціональних прийомів і рухових завдань	1111

РЕГЛАМЕНТ ПРОВЕДЕННЯ СУТИЧОК ТА ДІЇ СПОРТИВНИХ СУДДІВ НА ЗМАГАННЯХ З БОЙОВОГО ХОРТИНГУ

ЗЕЙНАЛОВ Октай Агіл Огли
СРЬОМЕНКО Едуард Анатолійович
ВСХТЄВ Валерій Валерійович

*кафедра спеціальних дисциплін та організації професійної підготовки
Факультету підготовки, перепідготовки та підвищення кваліфікації працівників
податкової міліції Університету державної фіскальної служби України, м. Ірпінь.*

Анотація. В даній науковій статті визначено і описано регламент проведення сутичок та дії спортивних суддів на змаганнях з бойового хортингу, проаналізовано основи суддівства спортивних змагань з бойового хортингу, вимоги правил та умови участі в спортивних змаганнях з бойового хортингу, визначено основні аспекти суддівства спортивних змагань з національного професійно-прикладного виду спорту України бойового хортингу. Зазначено, що проведення змагань з бойового хортингу можна розділити за наступними кваліфікаціями: особисті; особисто-командні, командні. Кваліфікації проведення змагання обов'язково вказується у відповідному Регламенті (Положенні) про проведення змагання. В особистих змаганнях визначаються зайняті учасниками місця в розділах, вікових групах і вагових категоріях відповідно до Регламенту (Положення) про змагання. У командних змаганнях визначаються тільки місця команд. В особисто-командних змаганнях визначаються як місця, зайняті учасниками індивідуально, так і результати заявлених команд. Метод проведення змагань обов'язково має бути зазначений у відповідному Регламенті (Положенні) про проведення змагання. Змагання можуть проводитися наступними методами: метод прямого вибування (олімпійська система) – з вибуванням тих, хто програв після однієї поразки, якщо учасники виступають у двох підгрупах. Учасники змагань, які програли сутичку за вихід у фінал, беруть участь у сутичках за третє місце, але у змаганнях без розради сутички за третє місце не проводяться, присуджується два третіх місця; круговим методом (за колом) – кожний учасник (команда) змагається з кожним учасником (командою); змішаним методом – змагання проводяться з використанням різних систем визначення переможця. Після виконання технічних дій, які привели спортсмена до перемоги, Рефері зупиняє сутичку, і переконавшись у тому, що стан враженого спортсмена у нормі і йому нічого не загрожує, на підставі винесеного рішення суддівської бригади або приєднавшись до такого рішення, Арбітр хорта оголошує перемогу спортсмена, вказуючи за що надається перемога: за явної переваги; технічним нокаутом (або нокаутом); больовим прийомом; задушливим прийомом; за різницею балів; за рішенням суддів; за остаточною технічною дією (у додатковий час до першої технічної оцінки). Правила спортивних змагань є єдиними чинними на території України правилами змагань з бойового хортингу, визначають основні засади організації та проведення змагань, що проводяться на території України.

Ключові слова: регламент проведення сутичок, основи суддівства спортивних змагань, дії спортивних суддів, бойовий хортинг, спортивна команда з бойового хортингу, змагання з бойового хортингу.

Актуальність наукового дослідження. Сьогодні бойовий хортинг є національним видом спорту України. Він є важливою складовою патріотичного та духовного виховання молоді, відродження та розвинення спортивних, бойових і культурних традицій українського народу, зміцнення здоров'я, розвитку фізичних, морально-вольових та інтелектуальних здібностей людини шляхом залучення її до участі у змаганнях з бойового хортингу [1–11; 19–32]. Правила змагань з виду спорту бойового хортингу розроблені і діють на основі досвіду та напрацювань у змішаному виді єдиноборства, розраховані на спортсменів різного віку.

В основній частині правил змагань зазначені вікові групи та вагові категорії учасників змагання, які змагаються між собою в різних розділах змагань.

Виклад основного матеріалу. Спортивні поєдинки в хортингу, являються дуже видовищними. Спортсмени наносять потужні удари, проводять різноманітні кидки переважно з високою амплітудою. За вдалим кидком, як правило слідує проведення больового чи задушливого прийому. Виступи у змагальному розділі – «двобій» потребують від спортсмена високого рівня підготовленості [12–18]. Це досягається скрупульозним плануванням системи спортивної підготовки з необхідною корекцією тренувальних навантажень та спрямованості тренувального процесу.

Правила змагань в хортингу дають змогу спортсменам, опанувати величезним арсеналом бойових навичок і на його основі формувати індивідуальну манеру ведення сутички.

Суддівські дії Арбітра хорту

1. Арбітр хорта має суддівську кваліфікацію не нижче судді першої категорії, є керівником Суддівської бригади, і особисто звітує перед Головним суддею змагання за перебіг подій на хорті, контролює уважність суддів та своєчасне їх реагування на зміни змагальних ситуацій у ході сутички, правильність винесення рішень Рефері та Боковими суддями.

2. Арбітр хорта в мікрофон викликає спортсменів на хорт для проведення сутички, а також оголошує учасників наступної сутички в такій формі: прізвище, ім'я, команда згідно заявки першого учасника; прізвище, ім'я, команда згідно заявки другого учасника [1–11; 19–32]. Приклад для чемпіонату України: «На хорт запрошуються (1 учасник – прізвище, ім'я, область; 2 учасник – прізвище, ім'я, область), готуються (1 учасник – прізвище, ім'я, область; 2 учасник – прізвище, ім'я, область)».

3. Веде контроль і фіксує на табло та в протоколі змагань оцінки результативних атак, проведених спортсменами в ході сутички, та оцінки штрафних дій, а у вирішальному додатковому часі – активність – А.

4. У складі Суддівської колегії підписує протокол змагань.

5. В разі виникнення спірних моментів чи прийняття Головним суддею протесту щодо певної сутички, приймає безпосередню участь в обговоренні ситуацій проведеної ним сутички, приводить обґрунтування.

6. Для мобілізування учасника/учасників для виходу на хорт, Арбітр хорта подає команду «Приготуватися», на яку мають реагувати не тільки учасники сутички, а і їх секундант і тренери, які допомагають спортсмену у підготовці до сутички [33–48]. Таку саму команду може подавати суддя при учасниках і Рефері.

7. Арбітр хорта має право зупинити сутичку і скликати оперативну нараду Суддівської бригади, запросивши до свого суддівського столу Рефері і Бокових суддів.

8. Після виконання технічних дій, які привели спортсмена до перемоги, Рефері зупиняє сутичку, і переконавшись у тому, що стан враженого спортсмена у нормі і йому нічого не загрожує, на підставі винесеного рішення суддівської бригади або приєднавшись до такого рішення, Арбітр хорта оголошує перемогу спортсмена, вказуючи за що надається перемога: за явної переваги; технічним нокаутом (або нокаутом); больовим прийомом; задушливим прийомом; за різницею балів; за рішенням суддів; за остаточною технічною дією (у додатковий час до першої технічної оцінки).

9. При оголошенні перемоги Арбітр хорта в мікрофон називає результат сутички в такій послідовності: в результаті чого отримана перемога, прізвище, ім'я, команда згідно заявки.

Приклад для чемпіонату України: «Больовим прийомом перемогу отримав, прізвище, ім'я, область».

Дії Заступника Арбітра хорта в процесі суддівства змагань

1. Заступника Арбітра хорта призначає Головний суддя за погодженням з Арбітром хорта. Заступник Арбітра хорта розташовується за столом Арбітра праворуч від нього, є членом працюючої на даному хорті Суддівської бригади, повністю веде контроль за часом проведення сутички, паузами та продовженнями, зупиняє час сутички сигналом гонга або іншим пристроєм.

2. Заступник Арбітра хорта зобов'язаний:

сигналом гонга сповіщати про початок і закінчення основного часу сутички і її продовжень;
за сигналом Рефері на хорті зупиняти і запускати секундомір;

фіксувати час неявки учасника після його повторного виклику і за пробігом 30 с, 1 хв, 1,5 хв сповіщати про це Рефері і технічному секретарю змагання;

фіксувати час дострокового закінчення сутички і повідомляти його секретарю змагання;

фіксувати час надання медичної допомоги учаснику і через 5 хв сповіщати про це Рефері і секретарю змагання;

у разі поданого Рефері сигналу правою рукою про початок утримання при боротьбі учасників в партері, заступник Арбітра хорта зобов'язаний зафіксувати момент початку утримання на секундомірі і контролювати час на протязі всього перебігу утримання, сигналізуючи підняттям руки вгору про відрахунок:

10 с утримання – «Успішна атака» – 1 бал;

15 с утримання – «Результативна атака» – 2 бали;

запускати і зупиняти секундомір за відповідними командами Рефері.

Команда для пуску секундоміра: «Файт!» – (Починати сутичку), команда для зупинки секундоміра – «Стоп!» – (Зупинити сутичку).

3. Заступник Арбітра разом із Арбітром хорта підписує офіційний протокол сутички і передає його у Секретаріат змагання.

Дії Рефері у процесі суддівства спортивних змагань з бойового хортингу

1. Рефері зобов'язаний перед початком сутички перевірити костюми учасників, наявність і відповідність стандартам протекторів, капи, відсутність в учасників заборонених предметів і прикрас, присутність і готовність Бокових суддів щодо суддівства даної сутички.

2. Рефері керує перебігом сутичок, оцінює дії учасників, забезпечує хід сутички в строгій відповідності з даними Правилами і Положенням про змагання.

3. Рефері зупиняє сутичку командою «Стоп!»:

коли один з учасників переможений нокаутувальним ударом, больовим прийомом або удушенням;

коли Бокові судді сигналізують і Рефері з ними погоджується, що спортсмен переміг «За явної переваги»;

при порушенні правил одним із учасників, при проведенні забороненої техніки чи спробі її провести;

по закінченні сутички, додаткового часу сутички;

при необхідності упорядкувати костюм чи протектори учасника, який змагається;

при випадінні капи в учасника сутички;

при одержанні травми учасником;

при виході учасника (учасників) в ході сутички за межі хорту;

в разі подання учасником сигналу рукою при отриманні травми або бажанні добровільно віддати перемогу суперникові (учасник піднімає вгору праву руку);

на прохання Головного судді, Головного лікаря змагання, Арбітра хорта, сигналів Бокових суддів;

в разі викидання рушника секундантом одного з учасників, якщо тренер знімає учасника змагання з сутички в разі травми або невідповідності;

при некоректному поведженні секунданта, тренера, представника команди, батьків спортсмена або інших зацікавлених осіб;

у випадку виникнення будь-якої неординарної ситуації, яка заважає подальшому проведенню сутички.

4. При нічийному результаті і необхідності проведення наради Суддівської бригади Рефері подає команду Боковим суддям зібратися на краю хорта до себе, або при запрошенні Арбітра хорта підійти на нараду до столу Арбітра хорта.

5. Якщо на нараді виникло рішення – «Невстановлена перемога» – у змаганні серед чоловіків, то Рефері призначає вирішальний час сутички до першої технічної дії, заступник Головного судді разом з додатковим суддею приймають участь в суддівстві сутички у даний додатковий час, розташовуючись на двох вільних кутах хорту (змагального майданчика) і по закінченні додаткового часу виносять остаточне рішення сигналізуючи рукою на спортсмена, який переміг.

6. При одержанні учасником травми Рефері зупиняє сутичку і викликає лікаря. При огляді і наданні медичної допомоги на хорті, Рефері знаходиться поруч, консультується з лікарем і приймає рішення про припинення або продовження сутички.

7. При виникненні суперечної чи нестандартної ситуації Рефері викликає Бокових суддів (команда «Суддям зібратися») і після наради з ними, а при необхідності – Арбітром хорта, і з Головним суддею, приймає і повідомляє рішення.

8. В разі оголошення Суддею-інформатором перемоги одного спортсмена над іншим, Рефері, розвернувши спортсменів до глядацьких трибун та Бокових суддів, тримаючи за руки, піднімає руку переможцю сутички, після чого зобов'язує спортсменів привітатися після винесення рішення та закінчення сутички.

9. В разі порушення правил одним із учасників, Рефері може самостійно висловити спортсменові **усне зауваження**, обґрунтувавши його вголос.

10. В разі явного порушення правил, проведення спортсменом забороненої техніки, повторного виходу спортсмена за межі хорту, Рефері, враховуючи аналогічне рішення Бокових суддів, оголошує даному спортсмену «Офіційне попередження».

11. В разі некоректного поведіння спортсмена або представника команди, грубого порушення правил в ході сутички, нанесенні фізичного ушкодження суперникові забороненим прийомом, чергового порушення правил після набуття спортсменом «Зауваження» та «Офіційного попередження», Рефері, за результатами наради всієї Суддівської бригади може оголосити «Умовну дискваліфікацію», або оголосити даному спортсменові «Дискваліфікацію» з даної сутички (тільки у напівфінальній сутичці), у всіх наступних випадках Рефері повідомляє повну Дискваліфікацію з усього змагання.

12. В разі розпочатого утримання в партері одним спортсменом іншого, Рефері офіційно фіксує початок відліку часу утримання, сигналізуючи відповідною рукою горизонтально долонею вниз. Після чіткого утримання впродовж 10 с Рефері робить сигнал тією ж рукою, згинаючи її у ліктьовому суглобі із відкритою долонею – «Неповне утримання». Якщо утримання не відбулося [49–62], Рефері сигналізує припинення відліку часу утримання рухом обох рук із схресного положення від грудей до положення витягнутих рук в сторони долонями вниз сигналом: «Без оцінки!». Якщо утримання відбулося впродовж 15 с, Рефері фіксує оцінку «Повне утримання» – 2 бали – третя частина перемоги (повна перемога складається з 6 балів, роблячи рух рукою в сторону синьої або жовтої половини хорту, відповідно до кольору одягу атакуючого спортсмена. Рефері висловлює оцінку «Повне утримання» і дає команду на припинення утримання і переходу атакуючого на інші дії, команда «Продовжити».

Якщо проводилась суттєво небезпечна атака впродовж довгого часу, що привело до постійного загострення ситуації, Рефері відводить відповідну руку, стиснуту в кулак, в бік активного спортсмена, демонструючи оцінку «Активність». У вирішальному часі активна атака впродовж 30 с, оцінюється «Активністю», що виражається жестом: рука зігнута в лікті з піднятим вгору кулаком в бік спортсмена, який отримав оцінку.

13. Знаходячись у вихідній позиції до початку сутички, Рефері має стояти обличчям до глядацьких трибун, стіл Арбітра хорта при цьому знаходиться позаду від нього, а Бокові судді з обох країв хорту розташовуються на стільцях, розвернені прямо на Рефері і до центру хорта.

Дії Бокових суддів у процесі суддівства змагань з бойового хортингу

1. Бокові судді є членами Суддівської бригади, розташовуються сидячі на стільцях на протилежних кутах обличчям до Рефері та центру хорта по діагоналі до столу Арбітра хорта.

Кожен із Бокових суддів слідкує за межами хорта по ліву та праву сторони від себе, мають свисток для сигналізації і сигналізують звуковим сигналом в разі: отримання одним з

учасників переваги в якості будь-якої оцінки, або якщо мало місце порушення правил, вихід спортсменом за межі хорту.

2. Сигналізація руками Бокових суддів в розділі «Рукопашна сутичка» супроводжується сигналом свистка і демонструється в такий спосіб:

«Перемога у сутичці» – Боковий суддя піднімає відповідну руку вертикально вгору.

«Успішна атака» один бал – Боковий суддя виконує жест відповідною рукою, випрямивши її з випрямленим вказівним пальцем нижче горизонтального положення в бік виходу спортсмена, який виконав технічну дію.

«Результативна атака» два бали – Боковий суддя виконує жест відповідною рукою, випрямивши її з випрямленими вказівним та середнім пальцем вище горизонтального положення в бік виходу спортсмена, який виконав технічну дію.

«Порушення» – Боковий суддя виконує жест відповідною рукою від області серця у напрямку місця виходу оціненого спортсмена з показом одного вказівного пальця (офіційне попередження), піднятого вертикально; двох – вказівного та середнього пальців (умовна дискваліфікація), піднятих вертикально; всіх відкритих пальців – дискваліфікація з сутички (у напівфінальному сутичці) або з усього змагання.

«Вихід за межі змагального майданчика» – Боковий суддя звертає увагу спортсмена на край хорту, за який від вийшов, і виконує жест відповідною рукою горизонтально розташовуючи її передпліччя з відведенням в сторону та долонею вперед до центру хорту.

«Нічия» – Боковий суддя схрещує перед собою під кутом 45° вниз обидві руки з відкритими долонями (тильними сторонами долонь вперед) – даний сигнал застосовується тільки після закінчення сутички.

«Без оцінки» – Боковий суддя схрещує горизонтально перед собою обидві руки і знову розводить їх в сторони.

«Результативний партер» – в момент початку утримання, больового, задушливого прийому в атаці одним спортсменом іншого, Боковий суддя збирає пальці правої руки в кулак у положення – ребром кулаку вниз, впродовж виконання спортсменом прийому Боковий суддя демонструє жести:

утримання більше 10 с, атака на больовий прийом більше 15 с, атака на задушливий прийом більше 15 с – 1 бал – Боковий суддя згинає руку в лікті і потім відводить відповідну руку під кутом 45° вниз з виставленим горизонтально підлозі вказівним пальцем в напрямку місця виходу оціненого спортсмена, демонструючи оцінку;

утримання 15 с (Повне утримання) – 2 бали – Боковий суддя згинає руку в лікті і потім відводить відповідну руку під кутом 45° вниз з виставленими горизонтально підлозі вказівним та середнім пальцями в напрямку місця виходу оціненого спортсмена, демонструючи оцінку;

третє утримання 15 с, проведення больового та задушливого прийому до подання сигналу суперника про здачу – «Повна перемога» – 6 балів – Боковий суддя піднімає відповідну руку у вертикальне положення долонею вперед (сигнал Повної перемоги);

утримання менше 10 с, больовий прийом, задушливий прийом не відбувся – Боковий суддя схрещує перед собою вниз обидві руки і знову розводить їх в сторони вниз під кутом 45° , показуючи сигнал «Без оцінки».

«Піднятися з партеру» – якщо Боковий суддя вважає сутичку партеру пасивною, він подає сигнал «Підняти з партеру» правою рукою, розвернувши її на рівні грудей долонею вгору.

«Пасивність» – зауваження, попередження обох спортсменів – Боковий суддя впирає кулаки один в один перед груддю в горизонтальному положенні [63–78]. Пасивність одного спортсмена Боковий суддя демонструє таким самим жестом однієї відповідної руки.

«Активність» – суттєво небезпечна атака впродовж довгого часу, що приводить до постійного загострення ситуації – Боковий суддя відводить відповідну руку, стиснуту в кулак, в бік активного спортсмена. У третьому виключному раунді небезпечна атака впродовж 30 с, оцінюється «Активністю», що виражається жестом: рука зігнута в лікті з піднятим вгору кулаком в бік спортсмена, який отримав оцінку активність.

«Дискваліфікація» – Боковий суддя піднімає руку з відповідним (синім або жовтим) фіксатором зігнуто в ліктьовому суглобі тильною стороною долоні вперед до спортсмена, якого дискваліфікує.

3. Бокові судді (2 судді) розташовуються на стільцях, установлених збоку кутів зони безпеки за хортом (змагальним майданчиком), мають неупереджено оцінювати дії учасників і негайно демонструвати стандартними сигналами своє рішення в наступних випадках: при проведенні учасником оцінюваних технічних дій; при порушенні правил учасником; при виході за межі хорту одного чи обох учасників; наприкінці рівної сутички, при винесенні остаточного рішення, коли Рефері подає команду «Рішення суддів»; при пасивному веденні сутички; при сигналі – «Піднятися з партеру»; при винесенні рішення про дискваліфікацію з однієї сутички у напівфінальній сутичці; при винесенні рішення про дискваліфікацію учасника з всього змагання.

Дії судді при учасниках у процесі суддівства змагань з бойового хортингу

1. Суддя при учасниках зобов'язаний:

бути в постійному тісному зв'язку з Арбітром хорта, діяти за його розпорядженнями; уточнювати особисті дані учасника і правильність виходу до синьої чи жовтої сторони змагального майданчика, відповідно до оголошення судді-інформатора;

перевіряти відповідність Правилам змагального костюма учасника;

перевіряти відповідність стандартам капи, протекторів та фіксаторів, зазначених у Положенні;

контролювати відсутність заборонених Правилами і Положенням жорстких протекторів, прикрас, фіксаторів та інших предметів;

перевіряти відповідність кольору шолому, (перший – синій шолом – ліворуч від Рефері, другий – жовтий шолом – праворуч від Рефері) і допомагати вдягати учаснику шолом (на змаганнях серед молодших юнаків, юнаків, кадетів і юніорів);

стежити за станом секундантського стільця, коректним поведінням секунданта і тренера, і його перебуванням у відведеному місці;

при порушенні правил змагань чи Положення, невиконанні його вимог учасником чи секундантом, сповістити про це Арбітра хорта;

в разі отримання травми учасником, допомагати своєчасно запросити на хорт лікаря для надання учасникові медичної допомоги.

Кваліфікації проведення змагань з бойового хортингу

1. Проведення змагань з бойового хортингу можна розділити за наступними кваліфікаціями: особисті; особисто-командні, командні.

2. Кваліфікації проведення змагання обов'язково вказується у відповідному Регламенті (Положенні) про проведення змагання.

3. В особистих змаганнях визначаються зайняті учасниками місця в розділах, вікових групах і вагових категоріях відповідно до Регламенту (Положення) про змагання.

4. У командних змаганнях визначаються тільки місця команд.

5. В особисто-командних змаганнях визначаються як місця, зайняті учасниками індивідуально, так і результати заявлених команд.

Методи проведення змагань з бойового хортингу

1. Метод проведення змагань обов'язково має бути зазначений у відповідному Регламенті (Положенні) про проведення змагання.

2. Змагання можуть проводитися наступними методами:

метод прямого вибування (олімпійська система) – з вибуванням тих, хто програв після однієї поразки, якщо учасники виступають у двох підгрупах [79–92]. Учасники змагань, які програли сутичку за вихід у фінал, беруть участь у сутичках за третє місце, але у змаганнях без розради сутички за третє місце не проводяться, присуджується два третіх місця;

круговим методом (за колом) – кожний учасник (команда) змагається з кожним учасником (командою);

змішаним методом – змагання проводяться з використанням різних систем визначення переможця.

Характерні особливості проведення спортивної сутички

спортсменам надається певний час для демонстрації переваги в силі та техніці роботи руками в повних рукавицях 6 унцій в голову, у тулуб, по кінцівках як у стійці так і у партері;

дозволяються удари ногами: по ногах (крім колінного суглоба), по тулубу, по плечах, по голові, у партері – по тулубу і кінцівках (при цьому слід врахувати, що в позиції переходу в партер чи виходу з нього удари ногами в голову дозволяються, тобто спортсмену, який стоїть на одному чи двох колінах можна наносити удари в голову, а спортсмену, який торкається до хорту сідницями, животом, боком чи спиною – не можна);

дозволяються удари ліктем по тулубу (крім удару по ключиці), по плечах, по кінцівках;

дозволяється наносити удари коліном, гомілкою, ступнею по лежачому супернику зі стійки по тулубу і кінцівках;

дозволяються прихвати, захоплення та утримання за голову, руки, ноги, тулуб;

дозволяються підсікання, виведення з рівноваги, перевероти за тулуб та ногу (перехід у боротьбу у партері – при бездіяльності і зупинці атаки слідує команда Рефері «Піднятися з партеру»);

прямі, бокові, знизу, з розворотом та інші удари в голову руками, вдягненими у рукавиці у стійці (у партері дозволені удари руками у голову, тулуб та по кінцівках);

прямі, бокові, знизу, зверху, з розворотом удари босими ногами, або із вдягненими м'якими фіксаторами гомілковостопних та колінних суглобів;

прихвати, контрольні фіксації, притримування, тримання, захоплення передпліччями та плечима з допомогою тулуба рук, ніг, тулуба та голови;

виведення з рівноваги та кидки суперника на хорт захватами за руку/руки, ногу/ноги, руку і ногу, тулуб і руку, тулуб і ногу, голову і руку, голову і тулуб;

кидки через стегно, плече, передня, бокова, задня підніжка, підсікання та одночасне добивання руками в рукавицях до повного завершення атаки або зупинки сутички;

дозволяється наносити удари коліном, гомілкою, ступнею лежачого суперника зі стійки по тулубу і кінцівках;

дозволяється наносити удари коліном у голову з прихватом голови суперника руками в рукавицях 6 унцій;

комбінування в атаці ударної та кидкової техніки з продовженням ударної та борцівської техніки у партері;

больові прийоми на ліктьовий, плечовий, гомілковостопний, колінний, тазостегновий суглоб у стійці і у партері;

задушливі прийоми захопленням передпліччям шиї ззаду, зверху, знизу, збоку у стійці і у партері;

утримання пряме, зворотне, бокове захватом передпліччям за шию та руку, голову та тулуб, шию та ногу у партері.

Заборонена техніка:

забороняються удари в пах, удари ногами в голову лежачого суперника, удари руками по потилиці та в хребет, удари ногами (ступнею, гомілкою, коліном) у колінний суглоб;

забороняються удари головою в обличчя і голову;

забороняється кусатися.

Характеристика дозволеної ударної техніки сутички бойового хортингу

1. **Удар** є направленою технічною дією із своєю траєкторією, яку за даними Правилами дозволено виконувати руками, ногами у дозволені правилами частини тіла. Удари мають широке використання у сутичці бойового хортингу і застосовуються для атак та як контрудари, у поєднанні з усіма видами захисту, для уникнення від ударів суперника та переривання його ударів, зривання захоплень противника, зберігання необхідної дистанції та інших завдань сутички.

Удари можуть бути одинарні та у комбінаціях, з переміщеннями та на місці, пристрілювальні (розвідувальні) та акцентовані тощо.

2. **Ударна техніка рук** виконується аби-якою частиною кулаку або долоні, ліктем, передпліччям, плечем у частини тіла, у які дозволена правилами ударна атака.

3. Удари руками у рукавицях можна наносити з аби-якої стійки по передній, боковій, нижній, верхній частині голови (окрім задньої потиличної частини голови), нижній та верхній передній та боковим частинам тулуба (окрім ударів по задній частині тулуба – хребту, нирках), всім частинам кінцівок рук і ніг (окрім пахової області) [93–99]. Удари руками дозволено використовувати на всіх трьох дистанціях: дальній, середній, ближній (у клінчі), а також у захваті іншою рукою (передпліччям руки за допомогою тулуба).

4. **Прямі удари** дозволено наносити з збереженням первісного балансу ваги, з переносом більшої частини ваги на праву/ліву ногу, за участю ваги шляхом переносу додаткової ваги на ліву/праву ногу.

5. **Бічні удари** по ефективності та частоті застосування у сутичці бойового хортингу займають одне з перших місць, ними дозволено розпочинати атаку, розвивати атаку, доповнювати прямі удари, використовувати при контрдіях, використовувати при захистах з переміщеннями кроком уперед/назад, в сторону або з ухилами тулуба, при захопленнях руки або ноги суперника.

Бокові удари можуть використовуватися на всіх трьох дистанціях: дальній, середній, ближній (у клінчі) та наноситися зігнутою рукою, закріпленою у ліктьовому суглобі.

6. **Удари знизу** (аперкоти) застосовуються на середній та ближній дистанції (у клінчі), частіше у клінчі. Вони наносяться зігнутою в ліктьовому суглобі рукою як у голову, так і у тулуб, використовуються як контрудари у взаємодії із захистом проти атакуювальних дій суперника або при своїй атаці, а також доповнюючи ним прямі чи бокові удари руками/ногами. Удар знизу може наноситися після ухилу тулуба при розвитку атаки або контратаки слідуючи за прямими або боковими ударами руками та у комбінованих атаках з ногами. Він набирає силу у момент імпульсного випрямлення та повороту тулуба, що само виводить руку до цілі переносом ваги тіла і незначним фіксуванням руки у момент нанесення удару.

7. **Колові удари** з розкручуванням або без нього дозволено виконувати ударною поверхнею тильної або нижньої частини кулаку (ребро кулаку). Дозволено використовувати нанесення колового удару з розворотом через спину, де тулуб здійснює повний оборот навколо вертикальної лінії атаки, наприкінці якого кулак наносить удар, маючи енергійний розгін обертання.

8. **Удари ліктями** дозволяється наносити будь-яким формуванням зап'ястного суглоба та кисті у передню верхню, нижню, бокові частини тулуба (окрім задньої частини тулуба – у хребет і нирки), по руках – (кистях, передпліччях, плечах), по ногах – (ступнях, гомілках, стегнах).

9. **Ударна техніка ніг** виконується ступнею, подушкою ступні, п'яткою, підйомом ступні, гомілковостопним суглобом, гомілкою, коліном, тазом, та може наноситися:

у передню, бокову, нижню частини голови у тих випадках, коли обидва спортсмени знаходяться в стійці;

у передню верхню, нижню та бокові частини тулуба (окрім ударів в хребет, нирки);

по руках: кисті, передпліччя, плечі, по ногах – ступні, гомілки, стегна (у внутрішню і зовнішню частини стегна).

10. Ударна техніка рук і ніг у партері використовується у випадках:

якщо дії атакуючого є одночасним неперервним продовженням атаки, початої із стійки, та одразу зупиняються за командою Рефері на хорті;

дозволяються удари руками, ногами в партері по усіх частинах тіла окрім потилиці, шиї, зони хребта та куприка, області паха.

11. Визначення нокауту (технічний нокаут).

Нокаут – втрата можливості продовжувати захист від атак суперника після отримання удару та втрата контролю бойової стійки на протязі часу – 5 с і більше.

Після отримання нокауту учасник знімається з змагань за остаточним рішенням Головного лікаря та Головного судді змагань. В разі отримання нокауту у напівфінальній сутичці, не має права брати участь у сутичці за третє місце.

12. Визначення нокдауну.

Нокдаун – тимчасова втрата можливості продовжувати захист після отримання удару. Якщо до 5 с спортсмен відновлює контроль бойової стійки, йому дозволяється продовжувати сутичку. Якщо при отриманні нокдауну спортсмен був атакований кидковою або іншою технікою, то сутичка не зупиняється, а набрані бали активнішого учасника сумуються при визначенні результату сутички.

Дозволена кидкова техніка у сутичці бойового хортингу

1. Кидок зараховується, якщо була проведена дія у захопленні одного спортсмена іншим, при якій суперник втратив рівновагу і впав на підлогу хорту, торкаючись її поверхні або якою частиною тіла, окрім ступнів ніг, та опинився на хорті у положенні лежачи, при умові, коли спортсмен, який проводив кидок, знаходився до його початку у положенні стоячи на ногах.

2. Якщо спортсмен, який виконав кидок, знаходиться після його виконання у положенні стоячи на ногах, такий кидок вважається *кидком без падіння* і оцінюється вище, ніж кидок з падінням. Ознакою *кидка з падінням* є те, що коли спортсмен почав виконувати кидок, він знаходився у положенні стоячи на ногах, а коли завершує кидок, падає разом з суперником і опиняється разом з ним у положенні партеру.

3. Контркидок має ознаку того, що коли один спортсмен захищається проти кидка суперника, у відповідь на атаквальну дію перехоплює захват і проводить кидок самостійно, змінюючи плани суперника, направлення його дії, що приводить до його падіння на підлогу хорту.

4. Кидки суперника, який знаходиться у положенні стоячи на ногах, можуть бути *кидки без відриву від підлоги хорту* з простим переводом у партер виведенням з рівноваги, із застосуванням підніжки та кидком через виставлену ногу, підсікання ноги суперника, скручування захватом голови, та інші маневри, які не призводять до відриву суперника від підлоги.

5. Кидки з відриванням суперника від підлоги хорту можуть виконуватись перекидом через стегно, плече, прогинанням та з підніманням на руках, перевороти, підриви тулуба, підбивання тазом, взяттям на плечі, взяттям на груди, захопленням обох ніг, захопленням ноги і тулуба тощо, всі дії які виконуються з підніманням руками суперника у взятому захваті.

Кидки з підніманням суперника вище поясу оцінюються вище, ніж кидки без відриву від підлоги або з незначним відривом.

6. Кидки суперника, який знаходиться у положенні стоячи на колінах або з повного партеру зараховуються тільки при умові його чіткого падіння та опинення у небезпечному положенні.

7. Кидки оцінюються: із застосуванням комбінаційних ударних атак та без ударів.

8. Кидками не вважаються і не оцінюються:

відриви суперника, який стоїть на підлозі хорту, підйоми його у захопленні за тулуб та опускання у те ж саме положення, що і до захоплення;

дії, які призводять до опори суперника об підлогу хорту на руки та повернення його у те саме положення;

перевороти у боротьбі лежачи, коли спортсмен, якого атакують, знаходяться у партері;

атакувальні дії спортсмена, який сам знаходиться у положенні партеру.

Дозволена техніка партеру у сутичці бойового хортингу

1. Партером вважається положення спортсмена, при якому він торкається хоча б ще одною частиною тіла до підлоги хорту, окрім ступнів ніг.

2. Техніка партеру сутички бойового хортингу включає в себе удари руками в рукавицях у голову, тулуб, кінцівки, а також больові атаки на руки, ноги, задушливі атаки шиї захопленням як руками, так і ногами.

3. Безперервні атаки партеру можуть продовжуватися ударами, захопленнями рук, ніг, шиї до зупинки самого атакуючого або командою Рефері «Стоп».

Дозволені больові прийоми у сутичці бойового хортингу

1. Больовий прийом проводиться захопленням руки або ноги суперника у партері, яке дозволяє провести больову атаку перегинанням, вивертом суглоба, заведенням руки за спину, вигинанням гомілковостопного суглоба, защемленням м'язів та зв'язок, при якій суперник не може звільнитися і вимушений здатися (визнати поразку).

2. Больові прийоми дозволено починати: незалежно від того, знаходиться суперник у стійці або у партері, незалежно від того де знаходиться атакуючий: у стійці або у партері.

Під час проведення прийому дозволяється застосовувати інерцію та силу тулуба і спини, рук та ніг, але забороняється робити захоплення за обличчя, волосся та вуха, пах спереду та ззаду, пальці рук та ніг.

3. Фіксація початку больової атаки робиться від моменту, коли учасник узяв на захоплення кінцівку суперника та почав виконувати дії, які змушують суперника не витримавши больового відчуття здатися.

4. На довершення больового прийому спортсмену час не обмежується, але при зупинці больової атаки та пасивній поведінці обох спортсменів Рефері сутички має право підняти спортсменів у бойові стійки командою: «Піднятися з партеру».

Якщо учасник, якого атакували больовим прийомом на руку, піднявся у стійку, йому дозволяється застосовувати скидання з руки суперника, який висить на руці і продовжує атакувати, шляхом ударів ним об підлогу хорту.

5. Больова атака руки вважається неуспішною, якщо суперник піднявся у положення стоячи і відірвав від підлоги хорту тулуб спортсмена, який проводив прийом, та зафіксував стійке положення на ногах впродовж 3 (трьох) секунд.

6. Больова атака ноги вважається неуспішною, якщо суперник піднявся з партеру у положення стоячи і зафіксував таке положення впродовж 5 с.

7. Якщо атака у партері переходить у атаку у стійці і навпаки, то сутичка не зупиняється.

Дозволені задушливі прийоми у сутичці бойового хортингу

1. Задушливий прийом є технічною дією, завдяки якій проводиться захватом шиї суперника, що приводить до обмеження його дихання та наступної втрати свідомості, дії, які у сутичці дозволено розпочинати як у партері, так і у стійці.

2. Захоплення та удушення можуть бути як руками, так і ногами.

3. Задушливий прийом руками: дозволено проводити передпліччям руки, яка виконує атаку з допомогою іншої руки/ноги, але удушення не призводить до виверту голови або скручуванню шийних хребців.

4. Задушливий прийом ногами: дозволено проводити стегном та гомілкою, але проведення задушливого прийому за допомогою ступні заборонено правилами бойового хортингу.

5. Задушливі прийоми проводяться захватом шиї зверху, ззаду, ногами у замок, зворотнім захватом шиї ззаду, зворотнім захватом шиї збоку, іншими способами не забороненими правилами.

6. Виходом із задушливого прийому вважається повне звільнення від задушливого захвату шиї.

Правилами змагань з бойового хортингу в розділі «Рукопашна сутичка» больові та задушливі прийоми дозволено проводити і у стійці, і у партері.

Дозволені утримання та їх характеристика

1. Утримання за голову та руку, за голову та тулуб, утримання впоперек, зворотне утримання захопленням голови і тулуба із притисканням тулуба до тулуба суперника виконується з використанням енергії всього тіла за допомогою розставлених в опорах ніг.

2. Утриманням вважається: прийом, при якому спортсмен змушує лежати суперника спиною на підлозі хорту впродовж певного часу. Оцінюються утримання, які були виконані в результаті переведення суперника зі стійки в партер. Повторне утримання виконане без підйому в стійку вважається технічною активністю, але не оцінюється.

3. Відлік початку часу утримання: починається з моменту доторкання верхньої частини спини суперника до підлоги при притисканні тулуба суперника та фіксації такого положення.

4. Утримання закінчується:

коли утримуючий спортсмен переходить на больову атаку руки або ноги;

коли спортсмен виходить з положення утримання у положення сидячи чи на бік (кут положення до хорту не менше 90°), у положення на живіт, на руки, на груди, у стійку;

якщо спортсмен, якому проводили утримання силою рук та за допомогою тулуба та ніг віджимає атакуючого від себе на відстань не менше 15–25 см;

якщо спортсмен, якого утримували, скинув суперника прогином борцівського мосту та вийшов з небезпечного положення.

5. Якщо під час проведення утримання одного спортсмена іншим закінчився час сутички, то суддя-хронометрист очікує результату утримання (10 с, 15 с, вихід з утримання), а потім оголошує закінчення часу утримання та сутички.

Таблиця 1

Регламент проведення сутичок за віковими групами

№	Вікова група	Основний час сутички	Додатковий час «Pride Time»
1	Діти 6–7 років	2,5 хв	2 хв до першої оцінки
2	Молодші юнаки та дівчата 8–9 років	3 хв	3 хв до першої оцінки
3	Юнаки та дівчата 10–11 років	3 хв	3 хв до першої оцінки
4	Старші юнаки та дівчата 12–13 років	4 хв	3 хв до першої оцінки
5	Кадетки і кадетки 14–15 років	4 хв	3 хв до першої оцінки
6	Юніорки та юніорки 16–17 років	5 хв	3 хв до першої оцінки
7	Молодь (чоловіки і жінки) 18–23 роки	5 хв	3 хв до першої оцінки
8	Дорослі (чоловіки та жінки) 18 років і старше	5 хв	3 хв до першої оцінки

1. У змаганнях серед вікових груп кадетів та юніорів може встановлюватись різниця у терміні сутички між відбірковими, напівфінальними та фінальними сутичками, що додатково зазначається у Положенні (Регламенті) про проведення змагань. Дана різниця може складатися за такими даними:

2. Якщо змагання проводяться в кілька днів, з поділом на вибірку (попередню) і фінальну частини або на відповідні розділи і вагові категорії, що обов'язково вказується в Положенні про змагання. Між сутичками кожен учасник має відпочивати не менш 15 хв.

3. Кількість сутичок за один день не повинна перевищувати:

5 (п'ять) для дорослих чоловіків;

4 (чотири) для дорослих жінок, юніорів і юніорок, кадетів і кадеток, юнаків і дівчат, молодших юнаків і молодших дівчат;

3 (три) для дітей 6–7 років: хлопців та дівчат.

Висновки. Таким чином, у даному науковому дослідженні проаналізовано основи суддівства спортивних змагань з бойового хортингу, вимоги правил та умов участі в спортивних змаганнях з бойового хортингу, основні аспекти правил змагань, акцентовано увагу на розділах змагань і видах підготовки спортсменів бойового хортингу (теоретична, технічна, тактична, фізична та психологічна підготовки).

Перераховано та описано основні напрями підготовки спортсменів та особливості суддівства спортивних змагань за різними розділами.

Зазначено, що правила спортивних змагань є єдиними чинними на території України правилами змагань з бойового хортингу, визначають основні засади організації та проведення змагань, що проводяться на території України. Правила змагань розроблені відповідно до Міжнародних правил змагань з бойового хортингу, які затверджені Всесвітньої федерації бойового хортингу, і є основним нормативним документом, що регламентує порядок організації, проведення та підведення підсумків змагань з бойового хортингу, визначає систему, порядок та умови змагальної діяльності, систему суддівства змагань.

Якщо говорити про бойовий хортинг як бойове мистецтво, його методики йдуть від надбання поколінь та традицій: чим більше подорожуєш з бойовим хортингом країнами світу, вивчаєш, споглядаєш, досліджуєш, відкриваєш прояви бойового мистецтва, тим чіткіше формуються власні внутрішні цінності, переконання, відточуються смаки, вдосконалюється техніка прийомів самооборони.

Бойовий хортинг вважається не тільки видом спорту зі своєю змагальною програмою, це є бойове мистецтво. А само мистецтво є універсальною мовою світу і водночас мовою кожного народу, кожної людини. Спортивна як і культурна дипломатія забезпечує міжнародний культурний обмін, в рамках якого мистецтво долає кордони і зближує спільноти, сприяє порозумінню між ними. Репутація та сприйняття України в очах іноземної аудиторії є дуже важливим інтересом для усіх українців.

Всебічна підготовка в бойовому хортингу – це формування, розвиток і вдосконалення властивостей фізичної підготовленості, тактичних здібностей, технічного вдосконалення і психіки, які потрібні для успішної діяльності спортсменів та команд.

Для правильного планування навчально-тренувального процесу з бойового хортингу потрібно мати на увазі, що фахівці виокремлюють п'ять *видів підготовки* спортсменів бойового хортингу: *теоретична, технічна, тактична, фізична та психічна підготовки*.

Перераховано та описано основні напрями і методи суддівства змагань з бойовому хортингу.

Перспективи подальшого дослідження. Подальша робота над суддівством змагань, вивченням вимог правил та умов участі в спортивних змаганнях з бойового хортингу буде конкретизована в результатах констатувального, формувального та контрольного експериментів дослідження.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Бадьора С. М. Бойовий хортинг у впровадженні науково-методичної літератури з рекреації і фізичної реабілітації спортсменами підліткового та студентського віку / С. М. Бадьора, Е. А. Єрмоєнко, М. В. Тимчик, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць. – 2018. – Вип. 9. – С. 190–199.

2. Біла В. Р. Бойовий хортинг у програмі навчання і професійно-прикладної підготовки курсантів правоохоронних спеціальностей закладів вищої освіти України / В. Р. Біла, Е. А. Єрмоєнко, В. Л. Грищук, О. А. Бухтіяров // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2019. – Вип. 11. – С. 6–19.

3. Буток О. В. Бойовий хортинг як засіб фізичної і психологічної підготовки та формування професійних якостей курсантів і працівників правоохоронних органів / О. В. Буток, Е. А. Єрмоєнко, С. І. Болтівець, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 220–231.

4. Бухтіяров О. А. Бойовий хортинг – система національно-патріотичного виховання дітей та молоді / О. А. Бухтіяров, Е. А. Єрмоєнко, О. В. Буток, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 61–70.
5. Вишницький І. О. Застосування прийомів боротьби у різних видах єдиноборств / І. О. Вишницький, Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових статей. – Дніпро : ДДІФКіС, 1996. – С. 57–72.
6. Довгань Н. Бойовий хортинг як інструмент соціалізації студентів закладів вищої освіти / Н. Довгань, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 177–186.
7. Дородний Л. М. Оволодіння технікою боксу для успішної тренувальної діяльності у спортивних єдиноборствах / Л. М. Дородний, Е. А. Єрмоєнко // Збірник наукових статей. – Дніпро : ДДІФКіС, 1996. – С. 178–185.
8. Ермоєнко Э. А. Воспитание настойчивости у детей 6–7 лет в процессе занятий хортингом / Э.А. Ермоєнко // Сибирский педагогический журнал : научное периодическое издание. – Новосибирск, 2013. – № 6. – С. 209–213.
9. Ермоєнко Э. А. Хортинг – философия украинского единоборца / Э. А. Ермоєнко // Боевые искусства – ключи к совершенству. – 2012. – № 6. – С. 4–5.
10. Єрмоєнко В. Засоби профілактики основних стоматологічних захворювань у студентів, курсантів, спортсменів бойового хортингу та співробітників правоохоронних органів / В. Єрмоєнко, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 116–126.
11. Єрмоєнко В. Медичне обслуговування спортивних змагань з бойового хортингу та медико-педагогічний контроль за станом здоров'я учасників / В. Єрмоєнко, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 232–250.
12. Єрмоєнко В. Медичне обслуговування спортивних змагань з хортингу / В. Єрмоєнко, Е. Єрмоєнко // Хортинг – національний бренд України у світі: олімпійська перспектива : матер. другою міжнар. наук.-практ. конф. до 10-річчя заснування хортингу, 23–24 березня 2019 р. ; ред. кол. : Пашко П. В. (голова) [та ін.]. / Мін-во освіти і науки України, Мін-во молоді та спорту України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – К. : Видавець Паливода А. В., 2019. – С. 156–171.
13. Єрмоєнко В. Стоматологічне здоров'я дітей та молоді як чинник спортивних успіхів у бойовому хортингу / В. Єрмоєнко, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 96–111.
14. Єрмоєнко В. Стоматологічне здоров'я спортсменів бойового хортингу у процесі тренувальної та змагальної діяльності / В. Єрмоєнко, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 103–120.
15. Єрмоєнко Е. Бойовий хортинг – національний бренд України у світі / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 29–54.
16. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг у системі фізичного виховання студентів і курсантів / Е. А. Єрмоєнко, В. В. Чмелюк, В. Р. Біла, В. Л. Гришук // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 52–60.
17. Єрмоєнко Е. Бойовий хортинг як ефективний засіб військово-патріотичного виховання школярів і студентів / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 32–41.
18. Єрмоєнко Е. А. Бойовий хортинг як засіб оптимізації функціональної підготовки студентів і курсантів спеціалізованих закладів вищої освіти та співробітників правоохоронних органів / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 19–33.
19. Єрмоєнко Е. Витоки та історія розвитку бойового хортингу в Україні і за кордоном / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 55–70.
20. Єрмоєнко Е. А. Виховання наполегливості у школярів 6–7 років у процесі занять хортингом : дис. ... канд. пед. наук : 13.00.07 / Едуард Анатолійович Єрмоєнко. – К., 2016. – 222 с.
21. Єрмоєнко Е. А. Виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів у процесі занять бойовим хортингом. *Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт)* : зб. наук. праць. – К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. – Вип. 10 (118) 19. – С. 49–56.
22. Єрмоєнко Е. Виховна система бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 161–177.
23. Єрмоєнко Е. А. Виховний потенціал та філософська основа бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 147–157.

24. Єрмоєнко Е. А. Відкрита заява Едуарда Єрмоєнка про заснування хортингу – національного виду спорту України 17 липня 2008 року / Е. А. Єрмоєнко // Мін-во України у справах сім'ї, молоді та спорту. Київ : Тренерська рада, 2008. – 7 с.
25. Єрмоєнко Е. Військово-патріотична програма та прикладний хортинг / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / Нац. академія педагогічних наук України, Ін-т проблем виховання НАПН України, Українська федерація хортингу. – К. : Паливода А. В., 2014. – Вип. 1. – С. 10–19.
26. Єрмоєнко Е. А. Вплив здоров'я на біомеханічні показники серця спортсменів вищої кваліфікації за результатами даних ехокардіографії / Е. Єрмоєнко, В. Чибісов, О. Говоруха, Ю. Рейдерман // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол. Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2015. – Вип. 4. – С. 92–103.
27. Єрмоєнко Е. А. Всесвітнє українське земляцтво та діаспора у сприянні розвитку бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 56–79.
28. Єрмоєнко Е. А. Декларація хортингу у світі / Е. А. Єрмоєнко // Колегія Мін-ва України у спр. сім, мол. та сп. : Київ, 2008. – 12 с.
29. Єрмоєнко Е. А. Засади формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді засобами хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Науковий часопис Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць. – К. : НПУ імені М. П. Драгоманова, 2016. – Вип. 10 (80) 16. – С. 38–44.
30. Єрмоєнко Е. А. Засоби та методи позитивного впливу хортингу на формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 7. – С. 120–131.
31. Єрмоєнко Е. А. Застосування спеціальних фізичних вправ у процесі виховання наполегливості у школярів 6–7 років під час секційних занять хортингом в загальноосвітніх навчальних закладах / Е. А. Єрмоєнко // *Сучасний виховний процес: сутність та інноваційний потенціал : матеріали звіт. наук.-практ. конф. Інституту проблем виховання НАПН України за 2013 рік* / [за ред. І. Д. Беха, О. В. Мельника]. – К., 2014. – Вип 1. – С. 325–327.
32. Єрмоєнко Е. А. Значимість цінностей фізичної культури та основ здоров'я для студентів і курсантів, які займаються бойовим хортингом. *Науковий часопис Нац. пед. ун-ту ім. М. П. Драгоманова. Серія № 15. Науково-педагогічні проблеми фізичної культури (фізична культура і спорт) : зб. наук. праць.* К. : НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2019. Вип. 11 (119) 19. С. 71–79.
33. Єрмоєнко Е. Концепція розвитку бойового хортингу в Україні / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 71–81.
34. Єрмоєнко Е. А. Медико-біологічні основи впливу бойового хортингу на організм людини / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2019. – Вип. 11. – С. 121–136.
35. Єрмоєнко Е. А. Медико-біологічні та морфофункціональні особливості бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури та основ здоров'я студентів / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 112–121.
36. Єрмоєнко Е. А. Медико-фізіологічні чинники самоконтролю за фізичним навантаженням на тренуваннях з бойового хортингу у процесі виховання фізичної культури студентів / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 123–134.
37. Єрмоєнко Е. Методика викладання бойового хортингу для студентів та курсантів закладів вищої освіти правоохоронної спрямованості / Е. Єрмоєнко, В. Чмелюк, В. Грищук, С. Бадьора. // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 196–219.
38. Єрмоєнко Е. Методика викладання бойового хортингу у закладах вищої освіти / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 147–163.
39. Єрмоєнко Е. А. Навчальна програма гуртка, курсу за вибором з оздоровчого хортингу для 10–11 класів: навч.-метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко ; Мін-во освіти і науки України, Ун-т ДФС України [та ін.]. – К. : ПАЛИВОДА А. В., 2019. – 300 с.
40. Єрмоєнко Е. А. Навчальна програма гурткової (секційної) роботи «Хортинг» для учнів 1–11 класів загальноосвітніх навчальних закладів / Е. А. Єрмоєнко // К. : Паливода А. В., 2012. – 268 с.
41. Єрмоєнко Е. Навчальна програма факультативу для учнів старших класів «Бойовий хортинг» / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 178–189.

42. Єрмоєнко Е. Основоположні принципи бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 22–31.
43. Єрмоєнко Е. Поясна система та підвищення кваліфікації спортсменів бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 200–213.
44. Єрмоєнко Е. А. Практичний матеріал програми хортингу для виховання наполегливості у дітей 6–7 років. *Актуальні проблеми фізичної культури та спорту (IV науковий напрям: проблеми здоров'я різних верств населення)* : зб. наук. праць ДНДІФКіС. К. 2013. № 28 (3) – С. 69–74.
45. Єрмоєнко Е. А. Силова підготовка школярів 14–17 років на уроках фізичної культури з елементами бойового хортингу / Е. А. Єрмоєнко, С. І. Болтівець, І. В. Суліма, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 158–165.
46. Єрмоєнко Е. Система фізичного виховання спортсменів бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2017. – Вип. 8. – С. 188–205.
47. Єрмоєнко Е. А. Тренування в хортингу: навчально-методичний посібник. – К. : Паливода А. В., 2009. 227 с.
48. Єрмоєнко Е. Тренування спортсменів бойового хортингу на етапі підготовки до головних змагань / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 251–260.
49. Єрмоєнко Е. Філософія бойового хортингу / Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 82–104.
50. Єрмоєнко Е. Формування фізичної культури та цінностей здорового способу життя студентської молоді як передумова спортивних успіхів у бойовому хортингу / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 261–274.
51. Єрмоєнко Е. А. Формування цінностей здорового життя учнівської молоді засобами хортингу : метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко. К. : Паливода А. В., 2017. 440 с.
52. Єрмоєнко Е. А. Формування цінностей здорового життя учнівської та студентської молоді на заняттях хортингом у навчальних закладах / Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу : зб. наук. праць / [ред. кол. Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2016. – Вип. 6. – С. 115–123.
53. Єрмоєнко Е. А. Хортинг – національний вид спорту України: метод. посіб. / Е. А. Єрмоєнко. – К. : Паливода А. В., 2014. – 1064 с.
54. Зубалій Н. П. Психологічні та соціальні основи виховання особистості у системі бойового хортингу / Н. П. Зубалій, М. Д. Зубалій, Е. А. Єрмоєнко, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 122–129.
55. Івашковський В. В. Психомоторика та психо-фізіологічні особливості підготовки спортсменів бойового хортингу / В. В. Івашковський, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 130–138.
56. Литвиненко А. М. Бойовий хортинг у методиці вдосконалення силових якостей спортсменів різного віку / А. М. Литвиненко, Е. А. Єрмоєнко, О. І. Остапенко, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 214–222.
57. Лях В. Інноваційні підходи у боротьбі «Лави на лаву» з учнями козацьких класів і спортсменів бойового хортингу / В. Лях, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 164–176.
58. Остапенко О. І. Бойовий хортинг як засіб формування в школярів фізичних здібностей як основи тверезого способу життя в майбутній життєдіяльності / О. І. Остапенко, М. Д. Зубалій, Е. А. Єрмоєнко, М. В. Тимчик // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 166–172.
59. Параниця С. П. Бойовий хортинг – фундаментальний осередок воїнських традицій української землі. / С. П. Параниця, Е. А. Єрмоєнко, Г. А. Коломєць, В. Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 105–115.
60. Петрович Ж. В. Бойовий хортинг як засіб виховання патріотизму у школярів і студентів / Ж. В. Петрович, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 34–45.
61. Петрович Ж. В. Хортинг – школа сили і честі юного українця : метод. посіб. / Ж. В. Петрович, Е. А. Єрмоєнко // К. : Паливода А. В., 2016. – 544 с.
62. Присяжнюк С. І. Бойовий хортинг та проблема активного відпочинку спортсменів у різні вікові періоди / С. І. Присяжнюк, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 206–218.

63. Пустолякова Л. Бойовий хортинг у системі навчання фізичних вправ загального розвитку та спеціально-підготовчих вправ на заняттях з фізичного виховання у закладах вищої освіти / Л. Пустолякова, Е. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу. – 2019. – Вип. 11. – С. 187–195.
64. Сичов С. О. Бойовий хортинг та особливості оптимізації управління атлетичним тренуванням у процесі спортивної діяльності / С. О. Сичов, Е. А. Єрмоєнко // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2017. – Вип. 8. – С. 219–225.
65. Суліма І. В. Бойовий хортинг – національний вид спорту і школа підготовки українського воїна / І. В. Суліма, Е. А. Єрмоєнко, К. М. Кукушкін, С. С. Полторацький // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2019. – Вип. 11. – С. 71–82.
66. Тимчик М. В. Хортинг як засіб виховання наполегливості в молодших школярів / М. В. Тимчик, Е. А. Єрмоєнко // *Фізичне виховання в рідній школі*. – Вип. 1. – К.: Педагогічна преса, 2014. – С. 38–41.
67. Федорченко Т. Бойовий хортинг як система морально-етичного виховання особистості / Т. Федорченко, Е. Єрмоєнко, І. Суліма, С. Полторацький // Теорія і методика хортингу. – 2018. – Вип. 9. – С. 42–51.
68. Хатько А. В. Бойовий хортинг у системі фізичного виховання студентів і курсантів / А. В. Хатько, Е. А. Єрмоєнко, В. Л. Гришук, О. О. Ляховець // Теорія і методика хортингу: зб. наук. праць / [ред. рада: Бех І. Д. (голова) та ін.]. – К. : Паливода А. В., 2018. – Вип. 9. – С. 47–53.
69. Vadiora, S. M., Yeromenko, E. A., Tymchyk, M. V., Yeromenko, V. E. (2018). *Boyovyi khortyng u vprovadzheni naukovo-metodychnoi literatury z rekreatsii i fizychnoi rehabilitatsii sportsmeniv pidlitkovoho ta studentskoho viku* [Combat horting in the introduction of scientific and methodological literature on recreation and physical rehabilitation by adolescent and student athletes]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 9 (pp. 190–199). Kyiv: Palyvoda A. V.
70. Bila, V. R., Yeromenko, E. A., Gryshchuk, V. L., Bukhtiyarov, O. A. *Boyovyi khortyng u program navchannia i profesiyno-prukladnoi pidgotovky kursantiv pravookhoronnykh spetsialnosti zakladiv vyshchoi osvity Ukrainy* [Combat horting in the program of training and professional and applied training of cadets of law enforcement specialties of higher education institutions of Ukraine]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 11 (pp. 6–19). Kyiv: Palyvoda A. V.
71. Bukhtiyarov, O. A., Yeromenko, E. A., Butok, O. V., Yeromenko, V. E. (2018). *Boyovyi khortyng – systema natsionalno-patriotychnoho vykhovannia ditey ta molodi* [Combat horting is a system of national-patriotic education of children and youth]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 9 (pp. 61–70). Kyiv: Palyvoda A. V.
72. Ivashkovskiy, V. V., Yeromenko, E. A. (2017). *Psykhomotoryka ta psykho-fizyologichni osoblyvosti pidgotovky sportsmeniv boyovogo khortyngu* [Psychomotor skills and psycho-physiological features of training of combat horting athletes]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 8 (pp. 130–138). Kyiv: Palyvoda A. V.
73. Lytvynenko, A. M., Yeromenko, E. A., Ostapenko, O. I., Yeromenko, V. E. (2018). *Boyovyi khortyng u metodytsi vdoskonalennia sylovykh yakosti sportsmeniv riznogo viku* [Combat horting in the method of improving the strength of athletes of different ages]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 9 (pp. 214–222). Kyiv: Palyvoda A. V.
74. Ostapenko, O. I., Zubaliy, M. D., Yeromenko, E. A., Tymchyk, M. V. (2017). *Boyovyi khortyng yak zasib formuvannia v shkoliariv fizychnykh zdibnosti yak osnovy tverezogo sposobu zhyttia v maybutniy zhyttediyalnosti* [Combat horting as a means of forming physical abilities in schoolchildren as the basis of a sober lifestyle in future life]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 8 (pp. 166–172). Kyiv: Palyvoda A. V.
75. Paranytsia, S. P., Yeromenko, E. A., Kolomoyets, H. A., Yeromenko, V. E. (2018). *Boyovyi khortyng – fundamentalnyi oseredok voinskykh tradytsiy ukrainskoi zemli* [Combat horting is a fundamental center of military traditions of the Ukrainian land]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 9 (pp. 102–111). Kyiv: Palyvoda A. V.
76. Petrochko, Zh. V., Yeromenko, E. A. (2017). *Boyovyi khortyng yak zasib vykhovannia patriotyzmu u shkoliariv i studentiv* [Combat horting as a means of educating patriotism in schoolchildren and students]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 8 (pp. 34–45). Kyiv: Palyvoda A. V.
77. Petrochko, Zh. V. & Yeromenko, E. A. (2016). *Khortynh – shkola syly i tchesti yunoho ukrainsia* [Horting is the school of power and honor of young Ukrainian]. Kyiv: Palyvoda A. V.
78. Prysiazhniuk, S. I., Yeromenko, E. A. (2017). *Boyovyi khortyng ta problema aktyvnogo vidpochynku sportsmeniv u rizni vikovi periody* [Combat horting and the problem of active recreation of athletes at different ages]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 8 (pp. 206–218). Kyiv: Palyvoda A. V.

79. Sychoy, S. O., Yeromenko, E. A. (2017). *Boyovyi khortyng ta osoblyvosti optymizatsii upravlinnia atletychnym trenuvanniam u protsesi sportyvnoi diyalnosti* [Combat horting and features of optimization of athletic training management in the process of sports activity]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 8 (pp. 219–225). Kyiv: Palyvoda A. V.

80. Savchenko A. Combat horting – educational practice for young people / A. Savchenko, E. Yeromenko // *Теорія і методика хортингу*. – 2017. – Вип. 8. – С. 88–95.

81. Tymchyk, M. V. & Yeromenko, E. A. (2014). *Khortynh yak zasib vykhovannia napolehlyvosti u molodshykh shkoliariv* [Horting as a means of educating persistence in primary schoolchildren]. In *Fizychno vykhovannia v ridnii shkoli: Issue 1*. Kyiv: Pedahohichna presa.

82. Yeromenko, E. A., Chmeliuk, V. V., Bila, V. R., Gryshuk, V. L. (2018). *Boyovyi khortyng u systemi fizychnogo vykhovannia studentiv i kursantiv* [Combat horting in the system of physical education of students and cadets]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 9 (pp. 52–60). Kyiv: Palyvoda A. V.

83. Yeromenko, E. A. (2018). *Boyovyi khortyng yak efektyvnyi zasib viyskovo-patriotychnoho vykhovannia shkoliariv i studentiv* [Combat horting as an effective means of military-patriotic education of schoolchildren and students]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 9 (pp. 31–39). Kyiv: Palyvoda A. V.

84. Yeromenko, E. A. (2017). *Boyovyi khortyng yak zasib optymizatsii funktsionalnoi pidgotovky studentiv i kursantiv spetsializovanykh zakladiv vyschoi osvity ta spivrobotnykiv pravookhoronnykh organiv* [Combat horting as a means of optimizing the functional training of students and cadets of specialized higher education institutions and law enforcement officers]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 8 (pp. 19–33). Kyiv: Palyvoda A. V.

85. Yeromenko, E. A. (2016). Education of persistence in 6–7-year-old schoolchildren during horting training: PhD dissertation. Kyiv: Palyvoda A. V. 222 p.

86. Yeromenko, E. A. (2017). *Formuvannia tsinnoctei zdorovoho zhyttia uchnivskoi molodi zasobamy khortynhu* [Formation of values of a healthy life of student's youth by means of horting]. Kyiv: Palyvoda A. V. p. 440.

87. Yeromenko, E. A. (2016). *Formuvannia tsinnoctei zdorovoho zhyttia uchnivskoi ta studenskoj molodi na zaniattiakh khortynhom u navchalnykh zakladakh* [Formation of values of healthy life of schoolchildren and student youth at Horting classes in educational institutions]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka hortyngu*: Issue 6 (pp. 115–123). Kyiv: Palyvoda A. V.

88. Yeromenko, E. A. (2014). *Khortynh – natsionalnyi vyd sportu Ukrainy* [Horting – the national sport of Ukraine]. Kyiv: Palyvoda A. V. [in Ukrainian].

89. Yeromenko, E. A. (2017). *Medyko-biologichni ta morfofunktsionalni osoblyvosti boyovogo khortyngu u protsesi vykhovannia fizychnoi kultury ta osnov zdorovia studentiv* [Medico-biological and morphofunctional features of combat horting in the process of educating physical culture and basics of student health]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 8 (pp. 112–121). Kyiv: Palyvoda A. V.

90. Yeromenko, E. A. (2018). *Medyko-fiziologichni tsinnyky samokontrolyu za fizychnym navantazhenniam na trenuvanniakh z boyovogo khortyngu u protsesi vykhovannia fizychnoi kultury studentiv* [Medical and physiological factors of self-control over physical activity during combat horting training in the process of educating students' physical culture]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 9 (pp. 123–134). Kyiv: Palyvoda A. V.

91. Yeromenko, E. A. (2018). *Navchalna prohrama fakultatyvu dlia uchniv starshykh klasiv «Boyovyi khortyng»* [Elective curriculum for high school students «Combat Horting»]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 9 (pp. 172–183). Kyiv: Palyvoda A. V.

92. Yeromenko, E. A. (2018). *Osnovopolozhni pryntsypy boyovogo khortyngu* [Basic principles of combat horting]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 9 (pp. 22–31). Kyiv: Palyvoda A. V.

93. Yeromenko, E. A., Boltivets, S. I., Sulima, I. V., Yeromenko, V. E. (2017). *Sylova pidgotovka shkoliariv 14–17 rokiv na urokakh fizychnoi kultury z elementamy boyovogo khortyngu* [Strength training of schoolchildren aged 14–17 in physical education lessons with elements of combat horting]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 8 (pp. 158–165). Kyiv: Palyvoda A. V.

94. Yeromenko, E. A. (2017). *Systema fizychnoho vykhovannia sportsmeniv boyovogo khortyngu* [The system of physical education of combat horting athletes]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 8 (pp. 187–205). Kyiv: Palyvoda A. V.

95. Yeromenko, E. A. (2009). *Trenuvannia v khortynhu* [Training in Horting]. Kyiv: Palyvoda A. V.

96. Yeromenko, E. A. (2018). *Vykhovna systema boyovogo khortyngu* [Educational system of combat horting]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 9 (pp. 156–171). Kyiv: Palyvoda A. V.

97. Yeromenko, E. A. (2016). *Zasady formuvannya tsinnosti zdorovogo zhyttya uchnivskoi ta studentskoi molodi zasobamy khortyngu* [Principles of forming the values of a healthy life of pupils and students by means of horting] Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Seris No 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports): Sb. scientific works. – K.: Publishing house of National Pedagogical Dragomanov University. – Issue 10 (80) 16. – P. 38–44.

98. Yeromenko, E. A. (2019). *Znachymist tsinnosti fizychnoi kultury ta osnov zdorovya dlya studentiv i kursantiv, yaki zaymayutsya boyovym khortyngom* [Importance of values of physical culture and bases of health for students and cadets who are engaged in combat horting] Scientific journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Seris No 15. Scientific and pedagogical problems of physical culture (physical culture and sports): Sb. scientific works. – K.: Publishing house of National Pedagogical Dragomanov University. – Issue 11 (119) 1. – P. 71–79.

99. Zubaliy, N. P., Zubaliy, M. D., Yeromenko, E. A., Yeromenko, V. E. (2017). *Psykhologichni ta sotsialni osnovy vykhovannia osobystosti u systemi boyovogo khortyngu* [Psychological and social bases of personality education in the system of combat horting]. In Bekh, I. D. al. (Eds.). *Teoriya i metodyka khortyngu*: Issue 8 (pp. 122–129). Kyiv: Palyvoda A. V.

Zeynalov O. A., Yeromenko E. A., Vekhtev V. V.

University of the State Fiscal Service of Ukraine, Irpin, Ukraine

Regulations for fights and actions of sports judges at combat horting competitions

***Abstract.** This scientific article defines and describes the regulations of fights and actions of sports judges in combat horting competitions, analyzes the basics of refereeing sports competitions in combat horting, the requirements of the rules and conditions of participation in sports competitions in combat horting, identifies the main aspects of refereeing sports professionally. applied sport of Ukraine combat horting. It is noted that the conduct of competitions in combat horting can be divided into the following qualifications: personal; personal-team, team. The qualifications of the competition must be specified in the relevant Regulations (Regulations) of the competition. In individual competitions, the places occupied by the participants in the sections, age groups and weight categories are determined in accordance with the Regulations (Regulations) of the competition. In team competitions, only team places are determined. In individual-team competitions, both the places occupied by the participants individually and the results of the announced teams are determined. The method of holding the competition must be specified in the relevant Regulations (Regulations) on the competition. Competitions can be held by the following methods: direct elimination method (Olympic system) – with the elimination of losers after one defeat, if the participants perform in two subgroups. Participants of the competition, who lost the fight for the final, take part in the fight for the third place, but in the competition without consolation the fight for the third place is not held, two third places are awarded; circular method (in a circle) – each participant (team) competes with each participant (team); mixed method – competitions are held using different systems to determine the winner. After performing the technical actions that led the athlete to victory, the Referee stops the fight, and making sure that the condition of the affected athlete is normal and does not threaten him, based on the decision of the judging team or joining such a decision, the Greyhound Referee declares victory. indicating what the victory is for: with a clear advantage; technical knockout (or knockout); painful reception; suffocating reception; by the difference of points; by decision of judges; for the final technical action (in additional time before the first technical assessment). The rules of sports competitions are the only rules of competition in combat horting in Ukraine, determine the basic principles of organization and conduct of competitions held in Ukraine.*

***Key words:** regulations of fights, basics of refereeing of sports competitions, actions of sports judges, combat horting, sports team on combat horting, competitions on combat horting.*

Наукове видання

БОЙОВИЙ ХОРТИНГ ТА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРАВООХОРОННИХ ОРГАНІВ УКРАЇНИ

(українською та англійською мовами)

Матеріали міжнародної науково-практичної конференції

Матеріали представляють узагальнені результати досліджень у напрямі теоретичних та практичних аспектів удосконалення професійних компетентностей фахівців бойового хортингу у системі правоохоронних органів України.

14–15 листопада 2019 р., м. Ірпінь, Університет ДФС України

Колектив авторів
Друкується в авторській редакції

Упорядник: Е. А. Єрмоєнко

Підписано до друку 25.11.2019 р.
Формат 84x108/16
Умов. друк. арк. 171,68

Папір офсетний
Друк офсетний
Гарнітура Times

Зам. № 0231
Наклад 50 пр.

Підготовлено до друку Видавничо-поліграфічним центром Університету ДФС України.
08205, вул. Університетська, 31, м. Ірпінь, Київська область, Україна.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів видавничої продукції (серія ДК № 5104 від 20.05.2016 р.)

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УНІВЕРСИТЕТ ДЕРЖАВНОЇ ФІСКАЛЬНОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ФАКУЛЬТЕТ ПІДГОТОВКИ, ПЕРЕПІДГОТОВКИ ТА ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ
ПРАЦІВНИКІВ ПОДАТКОВОЇ МІЛІЦІЇ
КАФЕДРА СПЕЦІАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН ТА ОРГАНІЗАЦІЇ
ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ**